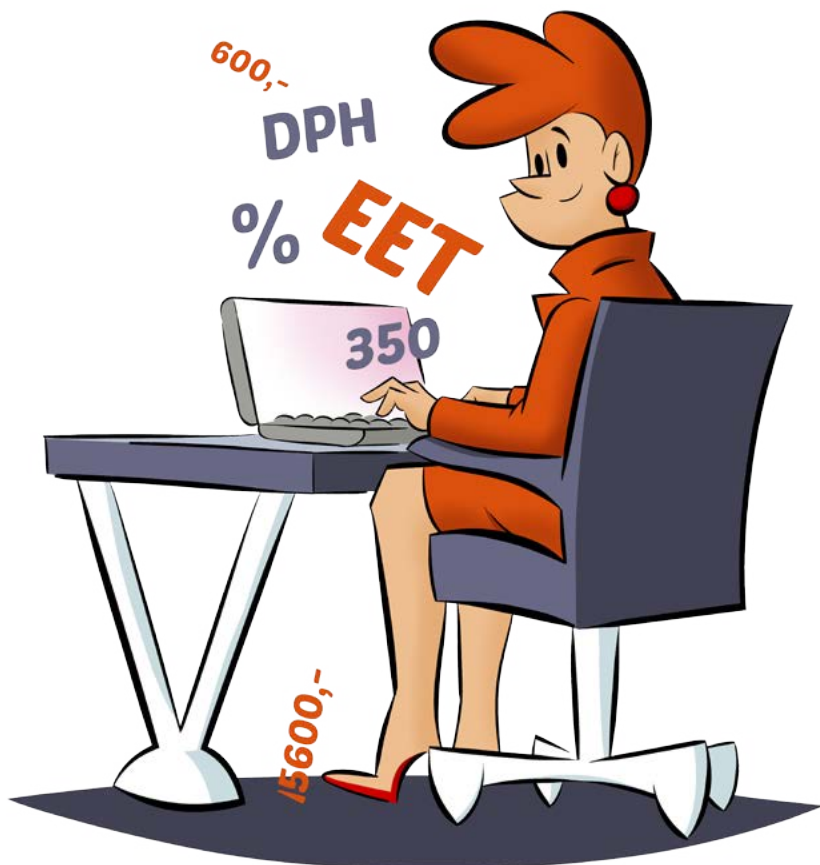

DPH:

Minimum, ktoré musí poznať každý podnikateľ

Kto, kedy a prečo platí DPH? Vyplatí sa vám dobrovoľná registrácia k DPH? A aké máte ako platiteľ povinnosti? Podme sa na to pozrieť. Na konci tohto e-booku budete o DPH vedieť to podstatné, čo pre svoje podnikanie potrebujete.

Pripravili ho pre vás účtovníci a daňoví špecialisti z UOL. Potrebujete poradiť alebo vás napadla otázka? Napíšte nám.

www.uol.sk

+421 553 244 200

info@uol.sk

E-book sme napísali, aby pomáhal.
Zdarma.

Zdieľajte ho so všetkými, komu by sa mohol hodiť.

Vaši daňoví špecialisti z UOL

Obsah

Čo je DPH?	4
Základné pojmy	5
Registrácia k DPH - status platiteľ	7
DIČ, IČ DPH	11
Povinnosti osôb povinných platiť daň	12
Pokuty	21
Osoba registrovaná k DPH	22
Fakturácia v rámci EÚ alebo reverse charge	25
Fakturácia v rámci EÚ v oslobodení od dane	26
Fakturácia do tretích krajín (mimo EÚ)	27
Prenos daňovej povinnosti - tuzemské samozdanenie	28
eCommerce: e-shopy, OSS, IOSS	30
Zrušenie registrácie	31
Oslobodené plnenia bez nároku na odpočet	32
Časový test, úprava odpočítanej dane	34

Čo je DPH?

Skratka DPH označuje daň z pridanej hodnoty. Ide o **nepriamu daň**. Nepriama preto, lebo sa prenáša z poskytovateľa plnenia na odberateľa. **Platí ju konečný spotrebiteľ** v cene svojho nákupu.

DPH je zahrnutá do väčšiny cien výrobkov a služieb, ktoré si kupujeme.

Primárne ju **odvádzajú dodávatelia** tovarov či služieb, ktorí sú registrovaní ako platitelia DPH. Títo dodávatelia ju započítavajú do ceny pre odberateľov a spotrebiteľov a zároveň **majú nárok na jej odpočet**. V niektorých prípadoch osoby registrované k DPH, nemajú však nárok na jej odpočet.

DPH upravuje zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty.

Sadzby DPH pre rok 2022

- základná 20 %
(väčšina tovarov a služieb)
- znížená 10 %
(napríklad na:
vybrané potraviny,
lieky, knihy,
detské plienky ...,
ubytovacie služby)

Základné pojmy

Daň na vstupe je hovorový výraz pre daň za nákupy tovarov a služieb, teda za vstupy. Odpočítateľná daň.

Daň na výstupe je hovorový výraz pre daň z predaja, teda z výstupov.

Daňová povinnosť vzniká dňom dodania tovaru a dňom dodania služby.

Ekonomická činnosť (ďalej «podnikanie») je každá činnosť, z ktorej **sa dosahuje príjem**. Zahŕňa výrobcov, obchodníkov, dodávateľov služieb, slobodné povolania (znalci, exekútori, notári...), duševnú tvorivú činnosť, športovú činnosť.

Za podnikanie sa považuje aj využívanie hmotného a nehmotného majetku na dosahovanie príjmu z tohto majetku.

Faktúra je každý doklad alebo oznámenie vyhotovené v listinnej či elektronickej forme podľa zákona. Je to aj každý doklad, oznámenie, ktoré mení pôvodnú faktúru (okrem opravných dokladov k nevymožiteľným pohľadávkam).

Miesto zdaniteľného obchodu (miesto dodania tovaru, služby, nadobudnutia tovaru z EÚ, dovozu tovaru) je veľmi dôležité jeho určenie. Od neho závisí napríklad:

- či uplatňujeme našu legislatívu
- či k základu dane pripočítame DPH
- či DPH prenesieme na odberateľa

Obrat na účely DPH je **hodnota bez dane dodaných tovarov a služieb v tuzemsku okrem** hodnoty vybraných tovarov a služieb oslobodených od dane.

Predmetom dane je dodanie tovaru a poskytovanie služieb za protihodnotu v tuzemsku zdaniteľnou osobou, nadobudnutie tovaru za protihodnotu v tuzemsku z EÚ, dovoz tovaru do tuzemska z tretích krajín.

Prevádzkareň je stále miesto podnikania, ktoré **má personálne a materiálne vybavenie** na výkon podnikania.

! Nepliešť si s prevádzkarňou na účely dane z príjmov !

Tuzemsko je územie Slovenskej republiky.

Územie Európskej únie je tuzemsko a územia ostatných členských štátov. Plnenia z/do Monaka sa považujú za plnenia z/do Francúzska. Ostrov Man zase zahrnieme k Spojenému kráľovstvu Veľkej Británie a Severného Írska.

Územie tretích štátov je územie, ktoré nie územím EÚ.

Zahraničie je územie mimo SR.

Základ dane je všetko, čo tvorí protihodnotu (cenu) za tovary a služby bez dane. Pri dovoze tovaru je to colná hodnota.

Zdaňovacie obdobie platiteľa DPH je **kalendárny mesiac**.

Zdaňovacím obdobím môže byť **kalendárny štvrtrok**, ak

- uplynulo viac ako 12 kalendárnych mesiacov od konca mesiaca, v ktorom ste sa stali platiteľom a
- za 12 predchádzajúcich po sebe idúcich mesiacov ste nedosiahli obrat 100 000 eur.

Zdaniteľná osoba je každá osoba, ktorá vykonáva nezávisle akúkoľvek ekonomickú činnosť bez ohľadu na účel alebo výsledky tejto činnosti.

Zaujímavosť:

Každá osoba, ktorá príležitostne dodá **nový dopravný prostriedok** z tuzemska do EÚ je na tento účel zdaniteľnou osobou.

Zdaniteľné obchody je označenie pre dodanie tovaru, dodanie služby, nadobudnutie tovaru v tuzemsku z iného členského štátu, dovoz tovaru.

Registrácia k DPH - status platiteľ

Dobrovoľná registrácia § 4

K dobrovoľnej registrácii sa môžete rozhodnúť a požiadať o ňu.

Platiteľom DPH sa stávate dňom uvedenom v rozhodnutí o registrácii pre daň.

Odporúčame sa radšej registrovať v predstihu.

Vašu žiadosť však môžu aj zamietnuť.

Povinná registrácia § 4

Najčastejší dôvod je **prekročenie obratu 49 790 eur** za 12 po sebe nasledujúcich mesiacov.

Pozor! Nejde o kalendárny rok. Nesledujte teda obrat za január až december, ale kĺzavo za 12 mesiacov po sebe.

Pokiaľ prekročíte obrat 49 790 eur, podáte žiadosť o registráciu k DPH **do 20. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom ste obrat prekročili.**

Daňový úrad vykoná registráciu a prideli identifikačné číslo pre daň (IČ DPH) najneskôr do 21 dní odo dňa doručenia žiadosti.

Platiteľom DPH sa stávate dňom uvedenom v rozhodnutí o registrácii pre daň.

Príklad:

12. apríla ste prekročili obrat 49 790 eur. Do 20. mája podáte žiadosť o registráciu k DPH.

Tzv. **skupinová registrácia** je možná pre viac tuzemských zdaniteľných osôb prepojených finančne, ekonomicky a organizačne.

Čo sa do obratu počíta?

Všetky dodávky tovarov a služieb s miestom dodania v tuzemsku (pozor aj napríklad tovar posielaný do zahraničia v oslobodení, miesto dodania je totiž miesto začatia prepravy). Zjednodušene povedané: vaše **fakturácie, tržby cez e-kasu**.

Obrat sa počíta **podľa dátumu dodania**, nie podľa dátumu vystavenia faktúry alebo jej úhrady.

Príklad:

Ak ste odberateľovi vystavili faktúru 14. februára za služby dodané 31. januára, odberateľ ju uhradil 10. novembra, do obratu sa počíta s dátumom 31. január.

Montáž na stavbe v Nemecku alebo vývoj softwaru pre maďarského podnikateľa sa do obratu pre DPH nepočíta.

Príklad:

Za posledných 12 mesiacov máte obrat 43 000 eur za tovary a služby dodané v SR a 13 000 eur za práce na nehnuteľnosti v Nemecku. Nemáte povinnosť registrovať sa k DPH.

Príklad:

Za posledných 12 mesiacov máte obrat 43 000 eur za tovary a služby dodané v SR a 13 000 eur za tovar dodaný pre platiteľov v Nemecku. Máte povinnosť registrovať sa k DPH.

Dobre vedieť

Do obratu sa nezapočítavajú príležitostné výnosy, ako je predaj hmotného a nehmotného majetku okrem zásob.

Ďalšie dôvody pre povinnú registráciu sú:

- nadobudnete hmotný a nehmotný majetok v SR **kúpou podniku** platiteľa
- **ste právny nástupca platiteľa** zaniknutého bez likvidácie
- **dodáte stavbu alebo jej časť, stavebný pozemok** (aj prijatím platby vopred), ak sa dodaním má dosiahnuť obrat 49 790 eur a nejde o oslobodenie
- máte elektronickú platformu a nevyužili ste OSS (predávate tovar v SR od zdaniteľnej osoby z tretej krajiny najmä občanom)

! Pozor, tu nežiadate o registráciu, ale **oznamujete a predkladáte doklady** daňovému úradu **do 10 dní**.

Čo by ste mali ešte vedieť o registrácii?

Musíte vyplniť žiadosť o registráciu elektronicky.

Daňový úrad si **môže vyžiadať** napríklad faktúry, bankové výpisy, zmluvy, aby si overil, že ste limit naozaj prekročili a skutočne vykonávate alebo sa pripravujete na podnikanie.

Kedy sa (ne)vyplatí byť platiteľom?

Dobrovoľné platiteľstvo sa nevyplatí, pokiaľ sú vaši **koncoví odberatelia fyzické osoby a nie sú platiteľmi DPH**.

Príklad:

Venujete sa poradenskej činnosti. Poskytujete ju rodičom s deťmi. Ako platiteľ DPH sa stanete pre nich drahším.

Vyplatí sa v týchto situáciách:

- vaši **odberatelia sú platelia**, navýšenie o DPH na nich nemá vplyv, uplatnia si odpočet
- štart vášho podnikania vyžaduje **vysoké investície**

Prepočítajte si dopredu, čo sa vám oplatí.

Dobre vedieť

Keď nakúpите tovary a služby predtým, než sa stanete platiteľom a použijete ich na vaše dodania ako platiteľ (čiže už s fakturáciou s DPH), máte nárok na uplatnenie DPH spätne. Jednoducho ide o odpočítanie dane pri registrácii. Nesmie však ísť o také tovary a služby, ktoré už máte v daňových výdavkoch (v minulom roku). Pri zásobách tiež môžete odpočítať daň. Musia to byť však zásoby „na sklade“. Čiže ešte nepredané. Predáte ich už s DPH ako platiteľ. Odpočet musíte urobiť v prvom daňovom priznaní.

Povinná registrácia zahraničných osôb § 5

Povinnú registráciu **zahraničných osôb**, ktoré u nás **nemajú sídlo či prevádzkareň**, upravuje § 5. Tieto osoby sa registrujú pred začatím vykonávania činnosti. Majú však aj výnimky, kedy nemusia (napr. prenos daňovej povinnosti).

Dobré vedieť

Za oneskorenú registráciu dostanete pokutu. Zároveň, ak budete musieť platiť daň za obdobie, kedy ste mali byť platiteľom, zaplatíte aj úrok z omeškania.

DIČ, IČ DPH

DIČ je daňové identifikačné číslo, ktoré vám prideli daňový úrad na začiatku vášho podnikania. Buď o neho žiadate pri zakladaní živnosti, či s.r.o. alebo musíte podať žiadosť o registráciu k dani z príjmov.

Uvádzať ho sa na všetkých dokumentoch, dokladoch.

IČ DPH je identifikačné číslo pre daň z pridanej hodnoty. Toto číslo vám prideli správca dane až **po registrácii za platiteľa dane, registrácii do OSS, IOSS, či registrácii podľa § 7 a § 7a** (nižšie viac).

IČ DPH je vo väčšine prípadov identické s vašim DIČ, ale s prefixom Slovenska, čiže: **SK+DIČ**.

Povinnosti osôb povinných platiť daň

Samozrejme dodržiavať zákon o DPH, najmä:

- Vedenie záznamov
- Vyhотовovanie faktúr
- Podávanie daňových priznaní, kontrolných výkazov, súhrnných výkazov
- Platenie dane

Čo obsahuje faktúra:

- meno, priezvisko alebo názov **dodávateľa**, sídlo, miesto podnikania, prevádzkarne, bydliska alebo adresu miesta, kde sa obvykle zdržiava, IČ DPH
- meno a priezvisko alebo názov **odberateľa**, sídlo, miesta podnikania, prevádzkarne, bydliska alebo adresu miesta, kde sa obvykle zdržiava, IČ DPH
- poradové číslo faktúry
- dátum dodania alebo dátum, keď bola platba prijatá
- dátum vyhotovenia faktúry
- množstvo a druh dodaného tovaru, rozsah a druh dodanej služby
- základ dane pre každú sadzbu dane, jednotkovú cenu bez dane a zľavy a rabaty, ak nie sú v jednotkovej cene
- uplatnenú sadzbu dane, pri oslobodení od dane slovná informácia „dodanie je oslobodené od dane“
- výšku dane spolu v eur, okrem výšky dane podľa osobitnej úpravy pri umeleckých dielach, zberateľských predmetoch, starožitnostiach a použitom tovare
- slovnú informáciu „vyhotovenie faktúry odberateľom“ (ak je tak dohodnuté podľa zákona)
- slovnú informáciu „prenesenie daňovej povinnosti“
- údaje o dodanom novom dopravnom prostriedku
- slovnú informáciu „úprava zdaňovania prírážky - cestovné kancelárie“

- slovnú informáciu „úprava zdaňovania prírážky - použitý tovar“, „úprava zdaňovania prírážky - umelecké diela“ alebo „úprava zdaňovania prírážky - zberateľské predmety a starožitnosti“
- prípadne údaje daňového zástupcu

Nemusíte vyhotoviť faktúru, ak v rámci tuzemska máte:

- **dohodu o platbách**, ktorá je súčasťou zmluvy o dodaní **elektriny, plynu, vody alebo tepla** a pokrýva obdobie najviac 12 mesiacov
- **dohodu o platbách nájomného** (obsahuje všetky povinné údaje) a je súčasťou nájomnej zmluvy

Dobre vedieť

Faktúra môže mať papierovú alebo elektronickú podobu. Zákon v niektorých prípadoch umožňuje vyhotoviť **súhrnnú faktúru**.

Zjednodušená faktúra

Takáto faktúra nemusí obsahovať:

- údaje odberateľa
- jednotkovú cenu bez dane

Môže sa využiť v týchto prípadoch:

- tovar, služba má cenu vrátane DPH najviac 100 eur
- bloček z e-kasy **uhradený v hotovosti** má cenu vrátane DPH najviac 1000 eur
- bloček z e-kasy **uhradený kartou** má cenu vrátane DPH najviac 1600 eur
- doklad z tankovacieho automatu **uhradený kartou** má cenu vrátane DPH najviac 1600 eur
- faktúra (doklad, oznámenie), ktorá mení pôvodnú faktúru, musí však obsahovať poradové číslo pôvodnej faktúry a meniace sa údaje

Nemôže sa vyhotoviť napríklad pri:

- dodaní tovaru, služby s miestom dodania v inom členskom štáte EÚ (čiže pri tzv. reverse charge)
- dodaní tovaru do EÚ v oslobodení (daň sa „prenáša“ na platiteľa v EÚ)

Ak faktúra, a môže to byť aj bloček z e-kasy, obsahuje všetky údaje, pozor na zaradenie v kontrolnom výkaze. Už nejde o zjednodušenú faktúru.

Pozor! Pokiaľ si uplatníte odpočet DPH a doklad z e-kasy v hotovosti je nad 1000 eur, daňový úrad odpočet neuzná.

Daňová povinnosť

Vzniká **dňom dodania tovaru.**

Vzniká **dňom dodania služby.**

Deň dodania tovaru je:

- deň, keď kupujúci nadobudne právo nakladať s tovarom ako vlastník
- pri prevode alebo prechode nehnuteľnosti deň odovzdania nehnuteľnosti do užívania, ak je skorší ako deň zápisu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností
- pri dodaní stavby deň odovzdania stavby
- pri dodaní tovaru **na základe nájomnej zmluvy (vlastníctvo k predmetu nájomnej zmluvy sa nadobudne najneskôr pri zaplatení poslednej splátky!)** je to deň odovzdania tovaru nájomcovi

Dodanie tovaru alebo služby sa môže uskutočňovať aj **čiastkovo alebo opakovane.**

Čiastkové dodanie tovaru alebo služby predstavuje časť celkového plnenia, na ktoré je uzavretá zmluva.

Príklad:

Stavíte budovu, podľa zmluvy ju odovzdávate odberateľovi postupne (po častiach: hrubá stavba, osadenie okien ...)

Opakované dodanie tovaru alebo služby je dodanie rovnakého druhu tovaru alebo služby v opakovaných dohodnutých lehotách.

Príklad: *nájom, účtovné služby.*

Deň dodania je najneskôr posledný deň obdobia, na ktoré sa platba **za opakované alebo čiastkovo** dodávaný tovar alebo službu vzťahuje.

Najčastejšie výnimky:

- platba je dohodnutá za obdobie viac ako 12 mesiacov, deň dodania je posledný deň každého 12. mesiaca
- služba, pri ktorej sa prenáša daňová povinnosť na príjemcu (reverse charge), sa uskutočňuje počas obdobia dlhšieho ako 12 mesiacov a platba je dohodnutá za obdobie dlhšie ako 12 mesiacov, deň dodania je posledný deň každého kalendárneho roka
- opakované poskytujete nájom nehnuteľnosti a osobitne požadujete za každé obdobie úhradu za presne dodané množstvo elektriny, plynu, vody a tepla, deň dodania týchto tovarov je deň vyhotovenia faktúry

Pri preddavkoch vzniká daňová povinnosť z prijatej platby dňom prijatia platby.

Daňová povinnosť nevzniká pri preddavkoch za tovar dodávaný do EÚ a nadobudnutý z EÚ.

Odoslanie/prepravenie tovaru zo SR do EÚ (spĺňa podmienky oslobodenia) + Nadobudnutie tovaru v SR z EÚ:

deň daňovej povinnosti je:

- 15. deň nasledujúceho mesiaca po dodaní (nadobudnutí), alebo
- deň vyhotovenia faktúry, ak bola faktúra vyhotovená pred 15. dňom nasledujúceho mesiaca

Odoslanie/prepravenie tovaru z tuzemska do 3. štátu:
dodanie je deň výstupu tovaru z EÚ (potvrďuje colný orgán).

Daňová povinnosť pri nadobudnutí **nového dopravného prostriedku** v tuzemsku z EÚ osobou neregistrovanou pre daň (napríklad občan), vzniká dňom nadobudnutia.

To sú najčastejšie sa vyskytujúce prípady v praxi, zákon pozná ďalšie špecifické situácie, napríklad pri dovoze tovaru a iné.

DPH na výstupe

Vy ste predávajúci, riešite hneď na základe dátumu dodania. Dodávate tovar či službu v tuzemsku a ste povinní platiť daň.

Príklad:

31. januára ste poskytli konzultačné služby. Aj keď faktúru vystavujete 10. februára, dátum dodania bude 31. januára. Zahrniete do DPH za január.

DPH na vstupe

Vy ste kupujúci, riešite podľa dátumu dodania či daňovej povinnosti, prípadne neskôr. Predstavuje vaše právo na odpočet. Z prijatých tovarov či služieb od platiteľa.

Vstupnú DPH môžete odpočítať v plnej výške, ak nakúpené tovary či služby použijete na svoje dodávky. Čiže budete fakturovať s DPH svojim odberateľom a k tomu potrebujete tie nakúpené tovary a služby.

DPH na vstupe odpočítate aj pri tzv. samozdanení.

DPH na vstupe odpočítate aj v prípade, ak nakúpené tovary či služby použijete na podnikanie v zahraničí. Musí ísť ale o situáciu, že táto vstupná DPH by sa mohla odpočítať, ak by išlo o podnikanie v SR.

Pozor, ak Vám neplatiteľ uvedie na faktúre DPH, on ju síce musí uhradiť štátu, vy si ju nesmiete odpočítať. Odporúčame vyzvať dodávateľa na vystavenie správneho dokladu.

Odpočítať DPH na vstupe nie je možné pri:

- tovaroch či službách, ktoré použijete na oslobodené dodávky (poštové služby, zdravotná starostlivosť..).
- Jednoducho, ak fakturujete odberateľom bez DPH a nie je to z dôvodu, že sa DPH na nich „prenáša“.
- tovaroch, službách na účely pohostenia, zábavy (repre)
- prechodných položkách

Čo by ste mali mať:

- faktúru a správne vystavenú ☺
- evidenciu záznamov na účely DPH
- pri dovoze tovaru dovozný doklad potvrdený colným orgánom

Kedy vykonáte odpočet?

- najskôr v období, kedy vám právo vzniklo
- najneskôr v decembri alebo 4. štvrtroku daného kalendárneho roka (platiteľa s tzv. hospodárskym rokom postupujú podľa hospodárskeho roka)

Príklad:

Dodávateľ, tuzemský platiteľ, vám fakturuje konzultačné služby za január (dátum dodania 31. január), faktúru vystaví 10. februára. Doručí vám ju 15. februára. Môžete si ju zahrnúť do DPH v januári, najneskôr v decembri.

Ako vykonáte odpočet?

Od celkovej výšky dane (DPH na výstupe) odpočítate celkovú výšku odpočítateľnej dane (DPH na vstupe) za zdaňovacie obdobie.
Daň na výstupe mínus daň na vstupe.

Akú daň budete platiť?

Výpočet je jednoduchý: rozdiel medzi sumou dane na výstupe a daňou na vstupe, prípadné +/- opravy dane, či nadmerný odpočet z predchádzajúceho obdobia.

Kladné číslo predstavuje vlastnú daňovú povinnosť na úhradu. Túto odvediete štátu.

Záporné číslo predstavuje nadmerný odpočet. Buď si ho odpočítate v ďalšom zdaňovacom období alebo pri splnení podmienok vám môže byť vrátený skôr.

Nie vždy si môžete uplatniť celú vstupnú DPH.

Zahraničný platiteľ DPH to má s odpočtom zložitejšie.
Či cez daňové priznanie alebo len cez refundáciu DPH.

Termíny a zdaňovacie obdobie

Ako platiteľ DPH máte povinnosť podávať:

- **daňové priznanie k DPH**
- **kontrolný výkaz**
- **súhrnný výkaz** (napríklad: dodávate tovar v oslobodení do EÚ, premiestňujete tovar do EÚ, dodávate vybrané služby do EÚ)

Deadline pre podanie a zároveň **splatnosť dane** je: **25. deň po skončení zdaňovacieho obdobia.**

Súhrnný výkaz v niektorých prípadoch možno podať kvartálne. Ak termín pripadne na víkend, sviatok, posúva sa na najbližší pracovný deň.

U zahraničných platiteľov môže nastať situácia, že v niektorom období túto povinnosť **nemajú**.

Taktiež „klasickí“ platitelia v niektorom období nemusia mať povinnosť podať kontrolný výkaz či súhrnný výkaz.

Všetko podávate elektronicky.

Novoregistrovaný platiteľ DPH musí byť minimálne 12 mesiacov mesačným platiteľom.

Pokiaľ ste štvrťročný platiteľ DPH a presiahli ste obrat 100 000 eur (vrátane) za 12 predchádzajúcich po sebe idúcich mesiacov, stávate sa opäť mesačným platiteľom DPH.

Dobre vedieť

Daňové priznanie k DPH ako „klasický“ platiteľ registrovaný podľa § 4 podávate aj v prípade, ak neuskutočnite žiadne dodanie. Podávate tzv. nulové priznanie.

Kontrolný výkaz podávať nemusíte, ale z našich skúseností je lepšie podať i nulový kontrolný výkaz. Napríklad spätne zistíte, že ste mali vystaviť faktúru, podáte dodatočné priznanie k DPH a kontrolný výkaz. Vďaka tomu, že ste podali nulový kontrolný výkaz, nebudete pokutovaní za jeho neskoré podanie.

Pokuty

Čo vám hrozí, ak nesplníte svoje povinnosti? No sankcie.

- **Pokuty**
- **Úroky z omeškania**
- **Rozhodnutie o vylúčení**

Čo je vcelku fajn, že je možná aj úhrnná pokuta za viacero správnych deliktov.

Sankcií je mnoho, postrašíme len niektorými:

Ak nepodáte daňové priznanie v ustanovenej lehote bude vám uložená **pokuta od 30 eur až do 16 000 eur**.

Ak nepodáte daňové priznanie v ustanovenej lehote a nepodáte ho ani po výzve správcu dane, bude vám uložená **pokuta od 60 eur až do 32 000 eur**.

V prípade ak nesplníte registračnú povinnosť v ustanovenej lehote: **pokuta od 60 eur až do 20 000 eur**.

V prípade ak nesplníte oznamovaciu povinnosť v ustanovenej lehote: **pokuta od 30 eur až do 3 000 eur**.

Za nepodanie súhrnného výkazu, prehľadu: **pokuta od 30 eur až do 3 000 eur**.

Za nepodanie kontrolného výkazu, oneskorené doručenie, nesprávne údaje: pokuta do **10 000 eur**.

Ak sa to stane opakovane: pokuta do **100 000 eur**.

Pozor! Pokiaľ dodávate tovar do EÚ, podávanie súhrnného výkazu je podmienkou pre oslobodenie dodania od DPH.

Osoba registrovaná k DPH

Veľmi dávame do pozornosti túto časť.

Prax ukazuje, že mnohí neplatitelia si tohto nie sú vedomí. Myslia si, že sa ich DPH pri nízkych obratoch vôbec netýka a následne dostávajú zbytočné pokuty.

Zákon uvedený rieši v § 7 a v § 7a.

Koho sa registrácia týka?

Predovšetkým neplatiteľov DPH, ak

- nadobúdate (kupujete) v SR tovar z EÚ a hodnota bez dane dosiahne 14 000 eur v kalendárnom roku
- dobrovoľne aj keď túto hodnotu nedosiahnete
- prijímate službu z EÚ
- dodávate (poskytujete, predávate) službu s miestom dodania v EÚ (napríklad IT služby podnikateľovi v EÚ)

Daňový úrad vás registruje, prideli vám IČ DPH najneskôr do 7 dní odo dňa žiadosti.

Príklad:

Rozhodnete sa vyskúšať pre svoje podnikanie reklamu na Google. Ešte pred prijatím služby sa musíte registrovať podľa § 7a.

Rovnako je to v prípade zakúpenia softwaru z EÚ, ktorý budete používať pre podnikateľskú činnosť.

Každé takéto prijatie služby musíte zohľadniť v daňovom priznaní. Vypočítate si DPH a uhradíte ju štátu. Nárok na odpočet nemáte.

Registráciou sa nestávate platiteľom DPH!

Žiadosť o registráciu podávate **vopred**:

- pred dosiahnutím hodnoty tovaru 14 000 eur
- pred prijatím služby
- pred dodaním služby

Daňové priznanie podávate a daň platíte **do 25 dní** po skončení kalendárneho mesiaca.

Daň neplatíte, ak nepresiahne **5 eur**.

Ako osoba registrovaná k dani podávate daňové priznanie len v tom mesiaci, v ktorom vám vznikla povinnosť platiť daň.

Príklad:

V júni vám prišla faktúra od Facebooku. Ďalšiu budete mať až v novembri. Žiadne iné dodávky do/z EÚ ste neuskutočnili. Daňové priznanie podáte za jún a za november.

Kontrolný výkaz nepodávate.

Súhrnný výkaz podávate:

- štvrťročne (ak dodávate službu do EÚ s prenosom daňovej povinnosti)
- mesačne alebo štvrťročne (ak ste v trojstrannom obchode prvý odberateľ)

V ostatných prípadoch súhrnný výkaz nepodávate.

Dobré vedieť

Dávajte pozor na správne vyplňanie vašich údajov a uvedenie IČ DPH napríklad na platforme Googlu a Facebooku. Ináč zaplatíte DPH dvakrát. Raz platforme a druhý krát v daňovom priznaní.

Nákup ako osoba registrovaná k dani

I keď podávate daňové priznanie k DPH, **nemáte nárok na odpočítanie vstupnej DPH**. Iba odvádzate DPH za služby, ktoré ste nakúpili.

Nakupujete službu ako podnikateľský subjekt a váš obchodný partner vám ju predáva v režime reverse charge, teda bez DPH, s prenosom daňovej povinnosti na vás. **Vy máte povinnosť si vypočítať správne DPH.**

Príklad:

Nakúpili ste reklamu na Facebooku za 1 000 eur. Do svojho daňového priznania uvediete základ dane 1 000 eur, vypočítate si 20 % DPH, tiež ju uvediete v daňovom priznaní a zaplatíte ju daňovému úradu. V tomto prípade to bude DPH vo výške 200 eur.

Poskytnutie služby ako osoba registrovaná k dani

Pokiaľ poskytujete služby do EÚ, stávate sa tiež osobou registrovanou k dani. Podávate súhrnný výkaz. Nič neodvádzate ani nič nedoplácate, ale musíte ho podať.

V Slovenskej republike ste stále neplatiteľ DPH!

Fakturácia v rámci EÚ alebo reverse charge

Platiteľ, ktorý dodáva tovar alebo službu v tuzemsku, je povinný platiť daň, ak zákon neustanovuje inak.

Čiže obvykle má povinnosť priznať a zaplatiť daň predávajúci.

Reverse charge (prenesená daňová povinnosť) je daňový mechanizmus, ktorý povinnosť predávajúceho priznať a zaplatiť daň na výstupe prenáša na odberateľa podnikateľa.

V tomto režime fungujú všetky štáty EÚ. Jedná sa o **vzťah podnikateľ a podnikateľ**.

Fakturujú sa napríklad poradenské, ekonomické služby, IT služby, autorské práva.

V režime reverse charge fakturujete služby do iného členského štátu EÚ bez DPH podnikateľovi, zdaniteľnej osobe.

- **Zákazníkovi občanovi fakturujete čiastku so slovenskou DPH** (len ak je miesto dodania v SR, inak to môže byť napríklad pri elektronických službách). On vám DPH zaplatí a vy ju tu odvediete. Miesto dodania je vaše sídlo (dodávateľa).
- **Podnikateľovi fakturujete vždy bez DPH.** Podávate súhrnný výkaz. Miesto dodania je sídlo odberateľa (zákazníka). Máme však aj špecifické prípady, kedy sa miesto dodania neriadi sídlom odberateľa. Zbystrite pozornosť napríklad pri službách súvisiacich s nehnuteľnosťou, vstup na kultúrne podujatia, doprava osôb, reštauračné služby)

Fakturácia v rámci EÚ v oslobodení od dane

Často sa tu tiež používa pojem reverse charge, prenesenie daňovej povinnosti. Avšak ide o niečo iné.

Najčastejšia situácia:

Dodávate tovar zo Slovenska do EÚ.

Tovar je odoslaný alebo prepravený z tuzemska do iného členského štátu vami ako predávajúcim alebo nadobúdateľom (kupujúcim) alebo treťou osobou na účet predávajúceho alebo kupujúceho.

Nadobúdateľ (**kupujúci**) je

- zdaniteľná osoba, koná ako zdaniteľná osoba v inom členskom štáte, alebo právnická osoba, ktorá nie je zdaniteľnou osobou a
- **má pridelené IČ DPH (VAT číslo) v inom členskom štáte** a oznámil vám toto číslo.

Vo faktúre neuplatníte DPH.

Pozor však na všetky podmienky preukázania oslobodenia a sú dosť rozsiahle, aby vás dodatočne nedodanili.

Fakturácia do tretích krajín (mimo EÚ)

Služby dodané do tretieho štátu

Pri väčšine služieb, ktoré dodávate **podnikateľom z tretích štátov** je **miesto dodania tretí štát**, tieto služby nepodliehajú dani v tuzemsku.

Napríklad: poradenské, právne, reklamné služby.

Pri niektorých službách je však **miesto dodania Slovenská republika a podliehajú našej DPH.**

Príklad: služby viažuce sa k nehnuteľnosti v SR.

Overte si, či vám v rámci tretích krajín nevzniká povinnosť registrácie.

Služby prijaté z tretieho štátu

Pri prijatí služby od **podnikateľov z tretích štátov, ak miesto dodania je tuzemsko (miesto dodania sa určilo podľa miesta usadenia tuzemského podnikateľa)** uplatníte **samozdanenie, čiže ste povinní platiť daň v tuzemsku a prípadne máte nárok aj na jej odpočet.**

Opäť napríklad: poradenské, právne, reklamné služby.

Vývoz tovaru

Pri splnení podmienok môže byť odoslaný alebo prepravený tovar do miesta určenia na území tretieho štátu **oslobodený** od dane.

Dovoz tovaru

Dovozom tovaru je vstup tovaru z územia tretích štátov na územie Európskej únie.

Na dovoz tovaru z tretích krajín do SR dohliada **colný úrad, ktorý vymeriava clo a DPH.** Výmera výšky DPH vychádza z dokladov, ktoré sa vzťahujú k dovezenému tovaru.

Prenos daňovej povinnosti - tuzemské samozdanenie

Najčastejšie prenesenie daňovej povinnosti len medzi platiteľmi DPH v SR, predstavujú tieto dodania, patriace do sekcie F štatistickej klasifikácie produktov:

- **Stavebné práce**
- **Dodanie stavby alebo jej časti**
- **Dodanie tovaru s inštaláciou alebo montážou**
(ak inštalácia alebo montáž patrí do sekcie F)

Nakoľko ide o rozsiahle množstvo činností a nie vždy je jednoduché ich zatriedenie, finančná správa pravidelne aktualizuje prehľad týchto činností.

V režime tuzemského prenosu daňovej povinnosti medzi platiteľmi DPH sú ďalej napríklad tieto dodania:

- kovového odpadu a kovového šrotu v tuzemsku
- dodanie nehnuteľnosti v SR, ktorú sa dodávateľ rozhodol zdaňiť (mohla byť oslobodená)
- **poľnohospodárske plodiny** (pšenica, raž, kukurica, ryža ...), ktoré nie sú bežne určené v nezmenenom stave na konečnú spotrebu
(neplatí, ak je vyhotovená zjednodušená faktúra)
- tovary patriace do kapitoly 72 a položiek 7301, 7308 a 7314 Spoločného colného sadzobníka, ľudsky hlavne: surové **železo**, polotovary zo železa alebo **ocele**, štetovnice zo železa a ocele, konštrukcie mostov, veží, stožiarov, sieťovina, pletivo zo železného alebo oceľového drôtu ...
(neplatí, ak je vyhotovená zjednodušená faktúra)
- mobilné telefóny (základ dane je 5 000 eur a viac)
- integrované obvody, napríklad mikroprocesory (základ dane je 5 000 eur a viac)

Dodávateľ na daňový doklad **neuvedie** výšku DPH. Len uvedie **informáciu**, že sa jedná o prenesenie daňovej povinnosti. Pokiaľ ste odberateľ a máte nárok na **plný odpočet, daňový dopad je neutrálny**. Odvediete daň na výstupe a zároveň si tú istú daň uplatníte na vstupe.

Dobré vedieť

Ako odberateľ priznávate daň na výstupe (samozdaňujete) v mesiaci dodania. Vykazujete na samostatných riadkoch v daňovom priznaní a v kontrolnom výkaze.

Ak by ste „našli“, dostali faktúru s povinnosťou samozdanenia z februára v júni, musíte ju priznať na výstupe v rámci februára, preto podáte dodatočné daňové priznanie k DPH. Odpočet, čiže vstup si môžete uplatniť aj neskôr. Výstup nie.

Príklad:

Ste platiteľ DPH. Ďalšia firma, taktiež platiteľ, vám rekonštruuje kanceláriu. Faktúra je automaticky v režime prenesenia daňovej povinnosti a DPH na faktúre nenájdete.

Dodávateľovi ju neplatíte.

Priznáte ju na vstupe, sami si vypočítate 20 % a ak máte nárok na plný odpočet, odpočítate si ju na vstupe v tej istej výške.

eCommerce: e-shopy, OSS, IOSS

Pokiaľ dodávate tovar koncovým zákazníkom v EÚ, máte e-shop, poskytujete služby občanom do EÚ čítajte ďalej.

Od 1. 7. 2021 začali v EÚ platiť zásadné zmeny DPH a preclievania ako súčasť projektu **eCommerce**.

Čo sa zmenilo a zaviedlo?

- **Zrušenie oslobodenia od DPH** pri dovoze zásielok tovaru nízkej hodnoty
- **Osobitné úpravy dane a nové režimy**
Úprava pre Úniu, Úprava mimo Únie - Režim jednotného kontaktného miesta aj pre predaj tovaru na diaľku (One Stop Shop – **OSS**)
Úprava pre dovoz – Režim jednotného kontaktného miesta pre dovoz (Import One Stop Shop – **IOSS**)
- **Osobitná úprava na priznávanie a platbu dane pri dovoze tovaru**
„dovoz“ tovaru nízkej hodnoty“ – hlavne pre poštových operátorov, kuriérov
- **„Zásielkový predaj“ sa nahradil pojmom „Predaj tovaru na diaľku“**
Predaj tovaru na diaľku v rámci EÚ
Predaj tovaru na diaľku dovážaného z územia tretích štátov
- Obchody s tovarom cez **el. komunikačné rozhrania** (Amazon, Mall, Heureka..)
- Elektronické/digitálne a iné vymedzené služby, limity

Téma je tak zaujímavá a široká, že sme k nej pripravili samostatný e-book aj s príkladmi.

Vyžiadaajte si ho od nás.

Zrušenie registrácie

„Klasickí“ platitelia (registrovaný podľa § 4)

Pokiaľ vám za posledných 12 mesiacov klesol obrat, **môžete** požiadať o zrušenie registrácie. Máme tu však 2 podmienky:

- musíte byť platiteľom DPH **minimálne jeden rok**
- váš obrat za posledných 12 mesiacov musí byť **nižší než 49 790 eur**.

Musíte požiadať o zrušenie, ak prestanete podnikáť.

Daňový úrad môže sám zrušiť vaše platiteľstvo z viacerých dôvodov. Najmä ak:

- si opakovane neplníte svoje povinnosti
- opakovane vás nezastihne na adrese sídla
- opakovane porušujete povinnosti pri daňovej kontrole

V daňovom priznaní za posledné zdaňovacie obdobie ste povinní zdaňovať majetok, pri ktorého obstaraní alebo vytvorení ste si **odpočítali daň**.

Je možné, že budete musieť **vrátiť časť dane na vstupe, ktorú ste si odpočítali**.

Napríklad:

- *pri odpisovanom **majetku** z daňovej zostatkovej ceny*
- *z nepredaných **zásob***
- ***z preddavku**, ktorý ste zaplatili a tovar či služba ešte nebola dodaná*

Osoby registrované k DPH (podľa § 7 a § 7a)

Možnosť požiadať o zrušenie registrácie pre daň:

- ste registrovaní podľa § 7, v kalendárnom roku nenadobudnete tovar z EÚ v hodnote 14 000 eur a súčasne ani v predchádzajúcom roku

Povinnosť:

- bezodkladne požiadať o zrušenie musíte, ak skončíte v tuzemsku podnikanie

Oslobodené plnenia bez nároku na odpočet

Zákon stanovuje služby, ktoré sú oslobodené od DPH bez nároku na odpočet. Ide napr. o **poštové služby, zdravotnú starostlivosť, dodanie a nájom nehnuteľnosti**.

Tieto plnenia nepodliehajú DPH bez ohľadu na obrat.

Pri **nehnutel'nostiach** pozor, kedy sa môžete rozhodnúť uplatniť DPH (zdaniť dodanie) a kedy ste povinní uplatniť oslobodenie. K tejto problematike máme samostatný e-book.

Niektoré oslobodené činnosti sa tiež **počítajú do obratu** pre sledovanie povinnej registrácie k DPH: dodanie a nájom nehnuteľnosti, poisťovacie a finančné služby.

Poisťovacie a finančné služby oslobodené od dane sa nezahŕňajú do obratu, ak sú dodané pri dodaní tovaru alebo služby **ako doplnkové služby**.

DPH a koeficient

Pokiaľ sa venujete obchodom, pri ktorých môžete odpočítať daň a súčasne obchodom, kde daň odpočítať nemôžete,

budete vypočítavať **pomernú výšku vstupnej DPH**, čiže budete používať koeficient.

Vaše vstupné faktúry budete dôkladne rozdeľovať do 3 skupín:

- náklady, ktoré súvisia len so zdaňovaným obchodom
- náklady, ktoré súvisia s oslobodeným obchodom
- náklady spoločné (účtovné služby, administratíva ...)

Koeficient vypočítate ako **podiel dodaných tovarov a služieb s plným odpočtom DPH/všetkých dodaných tovarov a služieb** za kalendárny rok (hospodársky rok).

Koeficientom vypočítate pomernú výšku vstupnej DPH, ktorú si môžete odpočítať.

V priebehu roka použijete koeficient z minulého roka.

Ak s koeficientom ešte len „začínate“, nezabudnite si ho odsúhlasiť s daňovým úradom.

Celoročný koeficient vypočítate a vysporiadate ním daň v poslednom zdaňovacom období.

Príklad

Sprostredkovateľ poistenia poskytuje služby podliehajúce DPH a zároveň oslobodené služby bez nároku na odpočet. Obraty z oboch typov činností sú rovnaké. Kúpi si auto, ktoré bude využívať k obom činnostiam. Má nárok na odpočet DPH podľa koeficientu. V tomto prípade má nárok na polovicu DPH.

Používanie odpisovaného majetku na súkromné účely

Kúpите si autíčko a už pri kúpe viete, že ho budete používať aj súkromne. Môžete sa rozhodnúť, že pomernú časť vstupnej DPH neodpočítate už pri kúpe.

Ak ju však odpočítate celú, pri každom súkromnom použití budete dodávať.

Časový test, úprava odpočítanej dane

Po kúpe investičného majetku (hodnota 3 319,39 eur a viac, nehnuteľnosti) sledujete zmeny:

- účelu použitia majetku (pomer používania k zdaňovaným a oslobodeným obchodom)
- rozsah použitia na podnikanie a súkromné účely

Pokiaľ ste kúpili nehnuteľnosť a uplatnili odpočet DPH, musíte sledovať tzv. časový test. **Po dobu 20 rokov** každý rok vyhodnocujete, či nehnuteľnosť **slúži k zdaňovanej činnosti a/alebo výlučne k podnikaniu (nie na súkromné účely)**. Pokiaľ áno, nič neriešite. Pokiaľ došlo k zmene, vraciate pomernú časť DPH alebo žiadate pomernú časť DPH.

Pokiaľ ide o iný investičný majetok, časový test je **5 rokov**.

E-bookom sme vám priblížili základ ako funguje DPH.

Zďaleka to však nie je všetko.

Zákon obsahuje ďalšie špecifiká, rôzne oblasti ako napríklad:

- nahlasovanie bankových účtov
- zmena registrácie
- dodanie tovaru a služby pri použití poukazu
- oprava základu dane
- oprava základu dane pri nevymožiteľnej pohľadávke
- oprava odpočítanej dane
- oprava odpočítanej dane pri nevymožiteľnej pohľadávke
- režim call-off stock
- trojstranný obchod
- dovoz tovaru v osobnej batožine cestujúcich
- zabezpečenie dane pri dovoze tovaru
- oslobodenie od dane v colnom sklade, v osobitnom sklade, v daňovom sklade
- refundáciu dane
- osobitné úpravy uplatňovania dane
- ručenie za daň

Naším cieľom nie je vám zamotať hlavu či odradiť vás ☺
Preto sme tu pre vás.
Nás to fakt baví a vyznáme sa v každej situácii.

Hod'te účtovníctvo za hlavu

DPH, odpočty, povinnosti... Točí sa vám z toho hlava? Chápeme a sme tu pre vás. Ozvite sa nám s akoukoľvek otázkou. Alebo nám rovno zverte svoje účtovníctvo. Nás účtovníctvo baví.

www.uol.sk
+421 553 244 200
info@uol.sk

Náš e-book je pre všetkých zadarmo.
Zdieľajte ho s tými, ktorým by sa mohol hodiť.